

ĐÁP ÁN ĐỀ THI CHÍNH THỨC

Câu	Phần	Nội dung	Thang điểm
1	Lý thuyết	Các phương pháp sản xuất giá trị thặng dư	
		<i>Phương pháp sản xuất giá trị thặng dư tuyệt đối</i> <i>Giá trị thặng dư tuyệt đối</i> là giá trị thặng dư thu được do kéo dài ngày lao động vượt quá thời gian lao động tất yếu, trong khi năng suất lao động, giá trị sức lao động và thời gian lao động tất yếu không thay đổi.	2,0đ
		<i>Phương pháp sản xuất giá trị thặng dư tương đối</i> <i>Giá trị thặng dư tương đối</i> là giá trị thặng dư thu được nhờ rút ngắn thời gian lao động tất yếu, do đó kéo dài thời gian lao động thặng dư trong khi độ dài ngày lao động không thay đổi hoặc thậm chí rút ngắn. Để hạ thấp giá trị sức lao động thì phải làm giảm giá trị các tư liệu sinh hoạt và dịch vụ cần thiết để tái sản xuất sức lao động, để làm được điều đó thì cần phải tăng năng suất lao động trong các ngành sản xuất ra tư liệu sinh hoạt và các ngành sản xuất ra tư liệu sản xuất để tạo ra tư liệu sinh hoạt đó. Trong thực tế, việc cải tiến kỹ thuật, tăng năng suất lao động diễn ra trước hết ở một hoặc vài xí nghiệp riêng biệt, làm cho hàng hoá do các xí nghiệp ấy sản xuất ra có giá trị cá biệt thấp hơn giá trị xã hội, và do đó, sẽ thu được một số giá trị thặng dư vượt trội so với các xí nghiệp khác. Phần giá trị thặng dư vượt trội hơn đó là <i>giá trị thặng dư siêu ngạch</i> . Xét từng trường hợp, giá trị thặng dư siêu ngạch là một hiện tượng tạm thời, xuất hiện rồi mất đi, nhưng xét toàn bộ xã hội tư bản thì giá trị thặng dư siêu ngạch lại là hiện tượng tồn tại thường xuyên.	2,0đ
	Liên hệ	Phương pháp sản xuất giá trị thặng dư được áp dụng phổ biến trong nền kinh tế tư bản chủ nghĩa: là phương pháp sản xuất giá trị thặng dư tương đối. Bởi vì: - Phương pháp sản xuất giá trị thặng dư tuyệt đối thông qua việc kéo dài thời gian lao động đã vấp phải làn sóng phản đối của người lao động thông qua các cuộc cách mạng.	1,0đ

Câu	Phần	Nội dung	Thang điểm
		- Người lao động đã có Luật Lao động bảo vệ. - Việc chạy đua cải tiến máy móc giữa các doanh nghiệp dẫn đến các doanh nghiệp tập trung đầu tư vào lĩnh vực nghiên cứu và phát triển càng diễn ra phổ biến để tăng năng suất lao động.	
Tổng điểm câu 1			5,0đ
2		Tính tất yếu khách quan của việc phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam	
		- Phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là phù hợp với xu hướng phát triển khách quan của Việt Nam trong bối cảnh thế giới hiện nay. - Do tính ưu việt của kinh tế thị trường trong việc thúc đẩy Việt Nam phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa - Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa phù hợp với nguyện vọng của nhân dân Việt Nam.	1,5đ
		Đặc trưng của kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam	
		- Về mục tiêu Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là phương thức để phát triển lực lượng sản xuất, xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, thực hiện “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Đây là sự khác biệt cơ bản của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa với nền kinh tế thị trường tư bản chủ nghĩa. <i>Mặt khác</i>, đi đôi với việc phát triển lực lượng sản xuất hiện đại, quá trình phát triển kinh tế thị trường ở Việt Nam còn gắn với xây dựng quan hệ sản xuất tiên bộ, phù hợp nhằm ngày càng hoàn thiện cơ sở kinh tế - xã hội của chủ nghĩa xã hội. - Về quan hệ sở hữu và thành phần kinh tế + Về nội dung kinh tế: sở hữu là cơ sở, là điều kiện của sản xuất, biểu hiện ở khía cạnh những lợi ích, trước hết là những lợi ích kinh tế mà chủ sở hữu sẽ được thụ hưởng khi xác định đối tượng sở hữu đó thuộc về mình. + Về nội dung pháp lý: sở hữu thể hiện những quy định mang tính chất pháp luật về quyền hạn, nghĩa vụ của chủ thể sở hữu. - Về quan hệ quản lý kinh tế: + Đảng lãnh đạo nền kinh tế thị trường định hướng xã hội	3,5đ

Câu	Phần	Nội dung	Thang điểm
		chủ nghĩa thông qua cương lĩnh, đường lối phát triển kinh tế - xã hội và các chủ trương, quyết sách lớn trong từng thời kỳ phát triển của đất nước, là yếu tố quan trọng đảm bảo tính định hướng xã hội chủ nghĩa của nền kinh tế thị trường. + Nhà nước quản lý nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa thông qua pháp luật, các chiến lược, kế hoạch, quy hoạch và cơ chế chính sách cùng các công cụ kinh tế trên cơ sở tôn trọng những quy tắc của thị trường, phù hợp với yêu cầu xây dựng xã hội xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. - <i>Về quan hệ phân phối:</i> Kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam thực hiện phân phối công bằng các yếu tố sản xuất, tiếp cận, sử dụng các cơ hội và điều kiện phát triển của mọi chủ thể kinh tế, đồng thời phân phối kết quả làm ra (đầu ra) chủ yếu theo kết quả lao động, hiệu quả kinh tế, theo mức đóng góp vốn cùng các nguồn lực khác và thông qua hệ thống an sinh xã hội, phúc lợi xã hội... - <i>Về quan hệ giữa gắn tăng trưởng kinh tế với công bằng xã hội:</i> Nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam phải thực hiện gắn tăng trưởng kinh tế với công bằng xã hội; Phát triển kinh tế đi đôi với phát triển văn hóa - xã hội; Thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội ngay trong từng chính sách, chiến lược, kế hoạch và từng giai đoạn phát triển của kinh tế thị trường.	
Tổng điểm câu 2			5,0đ